

DATOS IDENTIFICATIVOS

Tecnoloxías da linguaxe

Materia	Tecnoloxías da linguaxe			
Código	V01G180V01906			
Titulación	Grao en Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Gómez Guinovart, Francisco Xavier			
Profesorado	Gómez Guinovart, Francisco Xavier			
Correo-e	xgg@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Esta materia prepara o alumnado na comprensión das técnicas utilizadas no procesamento informático da linguaxe, e no uso das ferramentas que as tecnoloxías lingüísticas proporcionan para a investigación e a docencia de linguas, con especial atención aos recursos dispoñíbeis para as linguas impartidas no Grao.			

Competencias

Código	
A1	Que as/os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que se atopa a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que as/os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que as/os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que as/os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que as/os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Adquirir os fundamentos teóricos e aplicados que ofrece a lingüística nos principais paradigmas do estudo e descrición das linguas, así como sintetizar, relacionar e describir as literaturas da primeira lingua estranxeira provenientes de distintos ámbitos culturais e sociais, períodos, xéneros e movementos.
B4	Adquirir as ferramentas e técnicas metodolóxicas básicas para o estudo e a análise lingüística e literaria.
B5	Adquirir os coñecementos necesarios para a comprensión, desenvolvemento, análise, avaliación e aproveitamento para o futuro profesional dos recursos lingüísticos e literarios.
B6	Construír argumentos sólidos sobre os temas e textos a estudar, seguindo as convencións académicas, empregando evidencias suficientes que corroboren os razoamentos expostos, facendo uso dos recursos bibliográficos e electrónicos dispoñíbeis, especialmente os orientados á investigación lingüística e literaria e á docencia das linguas impartidas no grao.
B7	Participar en debates e actividades en grupo, desenvolvendo un pensamento autónomo e crítico, realizando contrastes críticos e respectuosos, e mostrando actitudes de tolerancia cara á diversidade social e cultural dos países das diversas linguas estranxeiras, de defensa de dereitos fundamentais, de principios de igualdade e de valores democráticos.
B8	Formular razoamentos críticos a respecto dos campos de estudo lingüístico e literario que conduzan á adquisición dun método sólido de análise lingüística e literaria para alén da mera aproximación subxectiva e intuitiva ás linguas e textos obxecto de estudo.
B9	Planificar, estruturar e desenvolver ensaios escritos e presentacións orais nas diversas linguas estranxeiras, formulando hipóteses, utilizando unha metodoloxía apropiada para transmitir ideas de xeito eficaz e válido, seguindo as convencións académicas e empregando evidencias suficientes que corroboren os razoamentos expostos.

B10	Mostrar coñecemento sobre outras culturas e expresións artísticas e ser competente para sensibilizar as persoas do entorno na apreciación da diversidade, interculturalidade e multiculturalidade. Así mesmo, explorar as repercusións sociais, profesionais, educativas e culturais dos usos lingüísticos e da aprendizaxe das linguas estudadas no grao.
B11	Visibilizar e valorar as contribucións feitas polas mulleres á literatura e á cultura producida no primeiro idioma estranxeiro nos seus diferentes ámbitos xeográficos e culturais. De igual modo, identificar os mecanismos de exclusión e discriminación das mulleres na linguaxe e adquirir formación no uso de linguaxe inclusiva.
B12	Ser competente para utilizar as novas tecnoloxías como recurso metodolóxico, de investigación, didáctico e de comunicación.
B13	Ampliar o interese polas linguas, a literatura, a cultura, e pola lingüística teórica e aplicada.
C45	Adquirir os fundamentos teóricos e aplicados da lingüística computacional.
C46	Coñecer os recursos, ferramentas e aplicacións das Tecnoloxías da Lingua.
C47	Adquirir os coñecementos necesarios para a comprensión, desenvolvemento, avaliación e aproveitamento destes recursos.
C48	Manexar adecuadamente os recursos lingüístico-computacionais dispoñibles, especialmente os orientados á investigación lingüística e filolóxica, e á docencia das linguas impartidas no Grao.
C49	Analizar e avaliar os recursos, ferramentas e aplicacións da Tecnoloxía da Lingua.
C50	Resolver problemas de lingüística computacional e elaborar traballos académicos de calidade.
C51	Adquirir interese polas linguas, a lingüística aplicada e polas aplicacións da lingüística da informática.
C52	Desenvolver unha actitude crítica informada con respecto ás tecnoloxías lingüísticas e ao seu papel na sociedade da información.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Comprensión dos conceptos fundamentais da Lingüística Computacional	A1	B4 B5 B8 B13	C45 C52
Adquisición dunha visión xeral dos recursos, ferramentas e aplicacións dispoñíbeis no ámbito das tecnoloxías lingüísticas	A1 A3	B3 B4 B5	C46
Adquisición dos coñecementos imprescindíbeis para analizar, desenvolver, avaliar criticamente e explotar con aproveitamento estas tecnoloxías	A2 A3	B5 B6 B7 B12	C47
Desenvolvemento de hábitos de manexo das Tecnoloxías da Linguaxe, na investigación lingüística e filolóxica, e na didáctica da lingua	A2 A5	B4 B12	C47 C48
Adquisición dun método sistemático de análise e crítica dos recursos, ferramentas e aplicacións das Tecnoloxías da Lingua	A3 A4	B10 B11	C49 C51 C52
Iniciación na investigación e desenvolvemento das Tecnoloxías da Lingua mediante a realización de prácticas de computador específicas neste ámbito	A1 A3 A5	B6 B9 B12	C47 C48 C50

Contidos

Tema

1. Introducción
2. As linguas na sociedade da información
3. O procesamento da linguaxe
4. Recuperación da información
5. Sistemas de busca de respostas e sistemas de diálogo
6. Identificación automática da lingua
7. Tradución automática
8. Asistencia á escritura
9. Dicionarios electrónicos
10. Corpus lingüísticos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	22	40	62
Resolución de problemas	24	30	54
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	14	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	14	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesorado da materia, dos contidos obxecto de estudo ou das actividades que ten que desenvolver o alumnado
Resolución de problemas	Formúlanse exercicios relacionados coa materia, e o estudantado debe resolvelos aplicando os coñecementos asimilados nas clases de exposición da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	O profesor supervisará o traballo realizado polo alumnado durante a realización de exercicios sobre os contidos da materia.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame parcial correspondente ao primeiro bloque de contidos impartidos da materia. O alumnado responderá por escrito, de xeito conciso e razoado, as cuestións que se lle expoñan no exame.	50	A2	B6 B8 B9 B12	C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame parcial correspondente ao segundo bloque de contidos impartidos da materia. O alumnado responderá por escrito, de xeito conciso e razoado, as cuestións que se lle expoñan no exame.	50	A2	B6 B8 B9 B12	C45 C46 C47 C48 C49 C50 C51 C52

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

1.1. Avaliación continua

Na avaliación continua, a nota final calcularase a partir da media das notas obtidas nas probas parciais, sendo obrigatorio realizar as dúas probas parciais previstas na avaliación. As probas non realizadas contarán coma un cero. A nota mínima en cada un dos **dois exames parciais** da materia para facer media é de 4, e a media mínima para aprobar a materia é de 5.

O **primeiro exame parcial**, correspondente ao primeiro bloque de contidos impartidos da materia, terá lugar aproximadamente na sexta semana de clases. O alumnado que supere o primeiro exame parcial deberá realizar un **segundo exame parcial**, correspondente ao segundo bloque de contidos impartidos da materia, que terá lugar na data oficial aprobada pola Xunta de Facultade para a primeira edición das actas.

Por outra banda, o alumnado que non logre superar o primeiro exame parcial deberá realizar un **exame global**, baseado nos contidos de toda a materia e cuxa nota constituirá o 100% da cualificación final. A nota mínima para aprobar este exame será de 5. Este exame terá lugar despois do período de docencia, na data oficial aprobada pola Xunta de Facultade para a primeira edición das actas

O alumnado que non consiga superar a materia nesta primeira edición das actas, será avaliado na segunda edición das actas mediante un exame único baseado en todos os contidos da materia.

Todas as probas cualificaranse tendo en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística e o seu rigor académico.

Non é obrigatorio asistir ás aulas, aínda que se recomenda encarecidamente asistir con regularidade e participar de maneira

activa no desenvolvemento do curso. É responsabilidade do alumnado facer un seguimento da materia a través de Moovi e estar ao tanto das datas de realización das probas.

1.2. Avaliación única

Excepcionalmente, haberá unha modalidade de **avaliación única** na primeira edición de actas, só para aquelas/es estudantes que por motivos xustificadas non poidan facer un seguimento regular da materia. Neste caso, a/o alumna/o deberá comunicarllo ao profesor argumentadamente ao comezo do cuadrimestre (nas dúas primeiras semanas de clase). O alumnado avaliado mediante o sistema de avaliación continua non se poderá acoller en ningún caso á modalidade de avaliación única.

A avaliación constará dun exame global baseado nos contidos da materia e cuxa nota constituirá o 100% da cualificación final. A nota mínima para aprobar este exame será de 5. Este exame terá lugar despois do período de docencia, na data oficial aprobada pola Xunta de Facultade.

A escolla desta opción en ningún caso supón a perda do dereito a asistir ás aulas sempre que sexa posíbel, o cal se recomenda encarecidamente. O alumnado que siga esta modalidade de avaliación será responsábel de manter un contacto continuado coa materia a través de Moovi.

2. SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

Tanto na avaliación única coma na continua, na **segunda edición de actas (xuño-xullo)** a avaliación levarase a cabo mediante un **exame único**, baseado en todos os contidos da materia e cuxa nota constituirá o 100% da cualificación final. A nota mínima para aprobar este exame será de 5. Este exame terá lugar na data oficial aprobada pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Oliver, Antoni, **Herramientas tecnológicas para traductores**, Editorial UOC, 2016

Martí, Maria Antònia (ed.), **Tecnologías del lenguaje**, Editorial UOC, 2003

Bibliografía Complementaria

Baker, Paul (ed.), **Contemporary Corpus Linguistics**, Continuum, 2009

Clark, Alexander, Chris Fox e Shalom Lappin (eds.), **The Handbook of Computational Linguistics and Natural Language Processing**, Wiley-Blackwell, 2010

Coleman, John, **Introducing Speech and Language Processing**, Cambridge UP, 2005

Indurkha, Nitin e Fred J. Damerou (eds.), **Handbook of Natural Language Processing**, Second Edition, Chapman and Hall/CRC, 2010

McEnergy, Tony et al., **Corpus-Based Language Studies**, Routledge, 2006

Recomendacións

Outros comentarios

Nesta materia, a asistencia activa ás sesións presenciais constitúe un elemento clave na adquisición de competencias por parte do alumnado, polo que se recomenda a presenza e participación activa na aula.

Para superar a materia é necesario o traballo constante do alumnado, tanto nas sesións presenciais como nas horas de traballo persoal fóra da aula. Xa que logo, recoméndase firmemente o estudo diario da materia, así como a lectura atenta de todos os materiais proporcionados ao longo do desenvolvemento das aulas.

O alumnado deberá ter acceso a Moovi e consultar o espazo web da materia con regularidade, xa que este será o medio principal de comunicación e de entrega de materiais por parte do profesor.

Recoméndase encarecidamente o uso dos recursos da biblioteca universitaria.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

Plan de Continxencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen

atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

EN CASO DE SE REPRODUCIR A ALERTA SANITARIA.

Manteranse as metodoloxías, os contidos, a avaliación e as titorías (que pasarán a realizarse a través das ferramentas fornecidas pola Universidade de Vigo, nomeadamente a través de Moovi, do correo electrónico e do Campus Remoto).

MODALIDADE MIXTA

Plan de continxencia sobre a modalidade mixta, na que unha parte do estudiantado asistirá ás aulas de forma presencial e outra parte seguirá as clases dun modo síncrono (preferentemente) ou asíncrono: o profesorado manterá as metodoloxías, a atención personalizada e os sistemas de avaliación como se indica para a modalidade presencial, adaptando os grupos de estudantes e as quendas para cumprir coa normativa sanitaria que se estableza no seu momento.
